

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri S. J. Instructio [!] Poenitentis,
Confessarii, Et Parochi**

Segneri, Paolo

Augustae Vindelicorum ; Dilingae, 1696

Introductio ad Intelligentiam ea, quæ in hoc Opusculo tractantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52749)

INTRODUCTIO

Ad intelligendum ea, quæ in hoc opusculo tractantur.

Supremus ille rerum omnium Conditor ac Dominus, qui solus absque alieno ministerio formare Hominem voluit, noluit in ejusdem reformatione esse solus. Imò certissimò nobis constat, quòd, cum neminem adjuctorem in creatione hominis admiserit, talem eò magis requisiverit in redemptione, *Ite & vos in vineam meam. Matth. 20. 4. & 7.* Quare ad tam honorificam operam supra omnes alios destinavit suos Sacerdotes. Atque ut in Ecclesia ipsidem majorémne dicam æstimationem, an amorem conciliaret, per Apostolum illorum ministerium nobili & inaudito hoc encomio insignivit: *Dei adiutores sumus. 1. Cor. 3. 9.* Verum est, laudem & gloriam istam non omnibus æqualiter convenire Sacerdotibus, qui se salutem animarum impendunt. Merentur hunc titulum Scripturæ Interpretes, Prælati, Concionatores; sed nemini potiore jure, ut mihi videtur, attribuitur, quam ijs, qui administrant Sacramentum Pœnitentiæ, & appellantur Confessarij: quippe si bene rem perpendimus, nullus præter ipsos tam propinquam operam ad infusionem gratiæ confert, per quam Anticæ vitæ suam accipiunt. Ceteri quantum in ipsis est præstando, doctrinâ, correctione, consilijs, solummodo

requisitas ad id ponunt dispositiones, illudque agunt, quod Ezechielis exhibet visio; colligunt ossa arida & dispersa in vastissimo hujus mundi campo, non autem inspirant ipsidem vitam. Confessarij spirant spiraculum vitæ. Licet enim Deus solus gratiam infundat in animam, nihilominus Confessarij præ omnibus alijs ad hoc opus concurrunt, dum videlicet per sacram Absolutionem portas illas plusquàm Tartareas diffringunt, quæ hactenus Domino virtutum ad cor humanum aditum occlusere. Hinc Confessarij officium, proprium & protus singulare est Legis Evangelicæ. Antequàm veniret plenitudo temporis, Sacerdotum auctoritas solum se extenderat ad ferendum judicium de leprosis, essetne ex integro ijs restituta sanitas, non autem penes ipsos erat hanc impertiendi potestas. Reservabatur nempe ista nobilioribus Sacerdotibus à Christo constitutis: hos enim verbis, quibus olim Salvatorem nostrum leprosus compellabat, alloqui licet: *Domine si vis, potes me mundare. Matth. 8. 2.* illi verò soli cum Christo respondere possunt: *volo, mundare.*

Manifestum proinde est, quanta dignitas sit, quam Sacerdos in sublimi suo Pœnitentiæ tribunali gerit. Quòd si Officium istud in excelso honoris gradu constitutum est, scire oportet, non minus

nus eidem periculum cum propria, tum alienæ salutis esse annexum, nisi debitâ ratione admittatur. Baculus ille Prophetæ, qui, dum Elisei manu regebatur, puerum mortuum ad vitam revocavit. Idem ipse, quamdiu manibus Giezi famuli versabatur, non nisi arctius mortis vinculis visus est constringere exanimem. Ut aded, si de ullo alio, id de Confessario possit affirmari. *Mors & vita in manu lingue. Prov. 18. 21.* Gerit in potestate linguæ suæ animarum salutem, si ritè utatur, quemadmodum officij ratio postulat, unâque exitium, cum à præscripta norma aberraverit.

Quare ut pro viribus tanto malo occurratur, colligere studui ex Doctorum, Sanctorumque judicij, atque divinis literis, quædam documenta practica, quæ serviant ad dignè & cum fructu obeundum ministerium Pœnitentiæ. Sermo mihi est cum Confessario Novitio, qui non minùs capax, quàm cupidus sit instructionis. Quos enim experientia magistra docuit, eorum ego malo audire præcepta, quàm nova superaddere. Ut autem, quæ dicturus sum, majorem fidem inveniant apud Lectorem, annotabo ad eam cuiusvis Capituli Nomina Doctorum, ex quibus allatam doctrinam hauri. Placuit modus iste, eùm videretur gratior & jucundior futurus Lectori, & qui sine remorâ expeditè, & qui securè cupit stadium percurrere. Qui securitatem desiderat, is paucis revolutis pagellis inveniet, qui manum porrigant dubitanti; inoffenso autem pede decurret, quisquis festinare volet, nullo Doctorum interpellante, & digitum identidem in libros suos inten-

dente. Non omnes adduxi, quos potui in singulis materijs, sed eos duntaxat, qui ex proposito aliquam illarum expenderunt, & cæteris viam straverunt; ut necesse non sit aquam è rivulis petere, cum puram & illibatam doctrinam ex ipsismet fontibus licet haurire. Eû subinde in illorum gratiam, qui, ut in senatu, ita etiam in libris, malunt numerare suffragia, quàm ponderare rationum momenta, allaturus sum non paucos alios, quorum autoritate præsertim sententiæ præcipuæ stabiliscunt & roborentur. Univerſa hæc instructio bifariam dividetur. In primâ parte proponam Confessarium tanquam Iudicem, quare etiam de scientia requisita ad hujus generis causarum tractationem de Interrogationibus, Pœnitentijs, Absolutione, quæ propria sunt huic officio. In secunda parte eundem Confessarium Medicum esse statuo, electum ad retrahenda damna per peccatum illata, & revertendos relapsus; diciturque, quod ad hoc præstandum visum fuerit conducere. Et quoniam fructus ceterum stipidi & salubres, ingrati tamen esse solent, quando de spinis eos legere oportet, studebo doctrinam eâ facilitate (pariter morem) legentibus accommodare, ut omnium manibus valeat absque offensa tractari. Quâ ratione ex hoc tenui opusculo eveniet, ut nonnullus enascatur fructus ijs Confessarijs, quorum hîc directionem in me suscepi. Itaque poterò in veritate mitigare illam difficultatem, quæ mihi in præsentî ministerio, quod laudo, supra modum reddit laboriosum, Parem fortè operam præstat, qui probè Confessarium fingit & expoliat, quum

quàm qui multorum poenitentium saluti cooperatur. Certum est, quòd Anna de se ipsà exultans gaudio pronuntiavit, felicè sterilem peperisse multos filios; *donec sterilis peperit plurimos. 1. Reg. 2. 5.* Etsi enim præter Samuelem, alium nullum habuisset filium, unicus tamen iste olim debebat dare vitam quamplurimis.

CAPUT I.

Quòd Confessarius sit Iudex, & de scientia, quæ ipsi est necessaria ad rectè iudicandum.

Ego dixi: *Dij estis. Ps. 81. 6.* Verantur Sacerdotes in statu medio inter Deum & homines. Cum Deo sunt homines, cum hominibus sunt Dij. Propè ad eum modum, quo parelia in aère respectu solis sunt nubes, & respectu nubium appellantur soles. Quòd si hoc fas est de omnibus Sacerdotibus cum fundamento affirmare, id longè magis de vobis poterit enuntiari, qui ad sublime Confessarij munus fuistis admissi: Non solum quia estis Iudices, quos Deus olim in Exodi libro sexenunero divinissima hac Nomenclatione condecoravit, sed quia estis Iudices delegati in tali causa, quæ ex natura sua spectat ad forum Dei. *Qui potest dimittere peccata, nisi solus Deus? Marc. 2. 7.* dicebant olim calumniatores Scribæ, neque malè, tamen non intelligerent, quid loquerentur. Et quidem in veritate Sacerdos peccata dimittit, neque solummodò declarat Poenitentem absolutum,

ut impiè quidam docuerunt, damnati à Concilio Trid. Sess. 14, c. 6. & Can. 9. Sed ipsemet peccatorem absolvit, seu quod idem est, tollit obligationem, dissolvit vincula, & condonat benevolè illud debitum, pro quo nullis creaturæ viribus satisfieri posset unquam. Et cui aliquando Judicum impertita fuit potestas, quæ ex misero & reo faceret innocentem? Summa illorum Auctoritas non altius assurgit, quàm ut pronuntiet innocentem, qui falsò erat accusatus, non autem ut faciat innocentem. Abstergere potest candidissimæ mustelæ maculas, non autem verficolori Pardo nitidum candorem inducere. Sed quid Judicum potestatem memoro? dicam potiùs, cui Angelorum similis collata est potestas, licèt quis cogitando singulorum dotes & perfectiones percurrat, quæ ab infimo usque ad supremum ita excreverunt, ut in Imensum videantur accumulari? *Cui Angelorum dixit Deus: Quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt?* Plus dicam. Nemo satis assequi potest, quanto odio prosequatur Deus peccatum mortiferum. *Abominatio est Domino via impij. Prov. 15. 9.* Rem abundè demonstrat, quòd Divina Majestas satis non habuerit, omnia opera Gratia ad destructionem peccati ordinasse, sed ad illud stirpitus evellendum vitam quoque suam impenderit Deus Homo, ut secum illud Samsonis instar propria oppressum ruinâ contumularet. Et tamen hæc peccati everfio, quæ pretioso sterit Redemptoris Sanguine, quantâ facilitate per Confessarium propè quotidie iteratâ